

Reglur um könnun og meðferð
einstakra barnaverndarmála eða
málaflokka hjá starfsmönnum
Barnaverndarnefndar Reykjavíkur

Efnisyfirlit:

- I. Almennt
 1. Umboð Barnaverndarnefndar Reykjavíkur til starfsmanna
 2. Starfsmenn Barnaverndarnefndar Reykjavíkur

- II. Vanhæfisreglur
 3. Vanhæfi
 4. Áhrif vanhæfis
 5. Samstarf milli barnaverndarnefnda

- III. Málsmeðferð hjá starfsmönnum Barnaverndar Reykjavíkur
 6. Trúnaðarskylda
 7. Meginreglur í barnaverndarstarfi
 8. Réttindi barna við málsmeðferð
 9. Málshraði
 10. Skráning
 11. Tilkynningar
 12. Ákvarðanataka
 13. Neyðarráðstöfun
 14. Úthlutunarfundir
 15. Meðferðarfundir
 16. Könnun máls
 17. Lögreglurannsókn
 18. Áætlun um meðferð máls
 19. Mál lagt fyrir barnaverndarnefnd
 20. Ákvarðanir barnaverndarnefndar
 21. Úrræði gagnvart þeim sem starfa með börnum

- IV. Ráðstöfun barns utan heimilis
 22. Vistun utan heimilis/fóstur
 23. Vistun á meðferðarheimili
 24. Fósturforeldrar
 25. Fóstursamningur
 26. Stuðningsfjölskyldur

- V. Umsagnarmál
 - 27. Umsagnir skv. barnaverndarlögum
 - 28. Umsagnir skv. barnalögum
 - 29. Umsagnir skv. ættleiðingarlögum

- VI. Annað
 - 30. Boðun aðila á fund barnaverndarnefndar
 - 31. Gildistaka

**Reglur um könnun og meðferð einstakra barnaverndarmála
eða málaflokka hjá starfsmönnum Barnaverndarnefndar Reykjavíkur.**

I. Almenn

1. gr.

Umboð Barnaverndarnefndar Reykjavíkur til starfsmanna

Reglur þessar eru settar á grundvelli 3. mgr. 14. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002 sem gilda framfar reglum þessum þegar þeim sleppir.

Starfsmönnum Barnaverndar Reykjavíkur er falið umboð til könnunar, meðferðar og ákvarðanatöku einstakra barnaverndarmála eða málaflokka samkvæmt reglum þessum og í samræmi við ákvæði barnaverndarlaga að undanskildum þeim ákvörðunum sem óheimilt er skv. ákvæðum barnaverndarlaga að framselja til starfsmanna og sem skv. reglum þessum skulu teknar af Barnaverndarnefnd.

Barnaverndarnefnd getur hvenær sem er gripið inn í aðgerðir starfsmanna og skulu þeir í störfum sínum framfylgja ákvörðunum nefndarinnar og fara að tilmælum hennar.

2. gr.

Starfsmenn Barnaverndarnefndar

Starfsmenn nefndarinnar sem fara með vinnslu máls skv. reglum þessum skulu hafa lokið námi í félagsráðgjöf, lögfræði, sálfræði, félagsfræði eða sambærilegu námi.

Starfsmenn verða að búa yfir hæfni og þekkingu til þess að veita foreldrum, stofnunum og öðrum er annast uppeldi viðhlítandi ráðgjöf, fræðslu og leiðbeiningar skv. barnaverndarlögum nr. 80/2002.

Yfirmanni er heimilt að fela utanaðkomandi sérfræðingum vinnslu mála eftir því sem rúmast innan fjárhagsáætlunar hverju sinni.

II. Vanhæfisreglur

3. gr. Vanhæfi

Um starfsmenn gilda hæfisreglur II. kafla stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

Framkvæmdarstjóri eða annar starfsmaður Barnaverndarnefndar Reykjavíkur er vanhæfur til þess að fara með barnaverndarmál við eftirfarandi aðstæður:

- a. Ef hann er aðili máls, fyrirvarsmaður eða umboðsmaður aðila.
- b. Ef hann er eða hefur verið maki aðila, skyldur eða mægður aðila í beinan legg eða að öðrum lið til hliðar eða tengdur aðila með sama hætti vegna ættleiðingar.
- c. Ef hann tengist fyrirvarsmanni eða umboðsmanni aðila með þeim hætti sem segir í b-lið.
- d. Ef málið varðar hann sjálfan verulega, venslamenn hans skv. b-lið næstu yfirmenn persónulega eða stofnun eða fyrirtæki í einkaeigu sem hann er í fyrirvari fyrir.
- e. Ef að öðru leyti eru fyrir hendi þær aðstæður sem eru fallnar til þess að draga óhlutdrægni hans í efa með réttu.

4. gr. Áhrif vanhæfis

Starfsmaður sem veit um aðstæður er kunna að valda vanhæfi hans skal án tafar vekja athygli næsta yfirmanns á því. Framkvæmdarstjóri tekur síðan endanlega ákvörðun um hvort starfsmaður skuli segja sig frá málinu.

Sé yfirmaður vanhæfur til meðferðar máls gildir hið sama um starfsmenn sem undir hann heyra og skal mál þá unnið undir stjórn framkvæmdarstjóra af þeim sem hann skipar til þess.

Sé starfsmaður vanhæfur til meðferðar máls má hann ekki taka þátt í undirbúningi, meðferð eða úrlausn þess. Honum er þó heimilt að gera þær ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að halda málinu í réttu horfi þar til annar starfsmaður tekur við sbr. 4. gr. stjórnsýslulaga. Hið sama gildir um yfirmann.

Ef mál er það tengt einum eða fleiri starfsmönnum barnaverndarnefndar getur framkvæmdarstjóri ákveðið að fela vinnslu þess annarri barnaverndarnefnd.

Viti framkvæmdarstjóri Barnaverndar Reykjavíkur um ástæður sem kunna að valda vanhæfi hans skal hann tafarlaust vekja athygli formanns Barnaverndarnefndar Reykjavíkur á þeim. Barnaverndarnefnd Reykjavíkur tekur endanlega ákvörðun um hvort framkvæmdastjóri sé vanhæfur. Barnaverndarnefnd Reykjavíkur tekur jafnframt ákvörðun um hvort fela eigi annarri barnaverndarnefnd málið til vinnslu.

Sé framkvæmdarstjóri vanhæfur til meðferðar máls mega hvorki hann né aðrir starfsmenn Barnaverndar Reykjavíkur taka þátt í undirbúningi, meðferð eða úrlausn þess. Starfsmönnum er þó heimilt að gera þær ráðstafanir sem eru nauðsynlegar í þágu barns þar til málið hefur verið flutt.

5. gr.

Samstarf milli barnaverndarnefnda

Ef starfsmenn telja hentugra að mál sé að einhverju eða öllu leyti rekið í öðru umdæmi en þar sem barn á fasta búsetu er starfsmönnum Barnaverndar Reykjavíkur heimilt að semja við þá barnaverndarnefnd sem hentugara er talið að fari með málið að málið sé rekið þar. Slíkt samkomulag skal staðfest á meðferðarfundi starfsmanna.

III. Málsmeðferð hjá starfsmönnum Barnaverndar Reykjavíkur

6. gr.

Trúnaðarskylda.

Starfsmönnum ber að gæta fyllsta trúnaðar um hagi barna, foreldra og annarra sem þeir hafa afskipti af og mega ekki skýra óviðkomandi aðilum frá því er þeir verða vísir í starfa sínum um einkamál einstaklinga eða heimilisháttu.

Starfsmenn skulu undirrita trúnaðaryfirlýsingu er þeir hefja störf.

Trúnaðarskylda helst þótt starfsmaður láti af störfum.

7. gr.

Meginreglur í barnaverndarstarfi

Starfsmenn skulu beita þeim ráðstöfunum sem ætla má að barni séu fyrir bestu. Hagsmunir barna skulu ávallt hafðir í fyrirrúmi. Aðrir hagsmunir s.s. hagsmunir foreldra verða þá að víkja stangist þeir á við hagsmuni barnsins.

Starfsmönnum ber við störf sín að gæta fyllstu hlutlægni. Ber þeim að vanda störf sín og gæta faglegra vinnubragða, eftir því sem best þykir á hverjum tíma.

Starfsmenn skulu leitast við að eiga góða samvinnu við börn og foreldra/forsjáraðila og sýna þeim og öðrum er tengjast máli fyllstu nærgætni og virðingu, er þeir kanna og fara með mál.

Starfsmenn skulu í störfum sínum eiga góða samvinnu sín á milli, við samstarfsaðila innan Velferðarsviðs og aðrar stofnanir sem fjalla um málefni barna.

Starfsmenn skulu í störfum sínum og öllum ákvörðunum gæta samræmis og jafnræðis.

Starfsmenn skulu eftir föngum gæta þess að almenn úrræði til stuðnings fjölskyldu séu reynd áður en gripið er til íþyngjandi úrræða. Jafnframt skal ávallt miðað við að beitt sé vægustu úrræðum til að ná þeim markmiðum sem stefnt er að. Aðeins skal gripið til íþyngjandi ráðstafana ef lögmætum markmiðum verður ekki náð með öðru og vægara móti.

8. gr.

Réttindi barna við málsmeðferð

Í starfi sínu skulu starfsmenn taka tillit til sjónarmiða og óska barna eftir því sem aldur þeirra og þroski gefur tilefni til.

Þegar tekin hefur verið ákvörðun um að kanna mál skal taka afstöðu til þess hvort skipa skuli barni talsmann. Að jafnaði skal skipa barni talsmann áður en gripið er til ráðstafana skv. 25., 27. eða 28. gr. og áður en sett er fram krafa um sviptingu skv. 29. gr. Heimilt er að skipa barni löglærðan talsmann ef það er talið þjóna hagsmunum barnsins. Ávallt skal leita samþykkis barna eldri en 15 ára vegna beitingu úrræða og þeim skal skipaður talsmaður nema barn njóti aðstoðar lögmanns. Barn eldri en 15 ára telst aðili máls.

9. gr.

Málshraði

Starfsmenn skulu afgreiða mál svo fljótt sem auðið er. Ákvörðun um könnun máls skal að jafnaði tekin innan 7 daga frá því tilkynning berst. Könnun skal að jafnaði lokið innan þriggja mánaða frá því tilkynning berst og eigi síðar en fjórum mánuðum frá því að ákvörðun er tekin um að hefja könnun.

10. gr.

Skráning

Starfsmönnum ber að skrá mál sem koma til meðferðar á kerfisbundinn hátt og varðveita öll gögn með tryggilegum hætti sbr. ákvæði 39. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002 og 22. og 23. gr. upplýsingalaga nr. 50/1996.

11. gr.

Tilkynningar

Starfsmenn skulu taka á móti tilkynningum er varða grun um að líkamlegri eða andlegri heilsu barns eða þroska geti verið hættu búin vegna vanrækslu, vanhæfni

eða framferðis foreldra, áreitni eða ofbeldis af hendi annarra eða eigin hegðunar þess. Starfsmenn skulu einnig taka á móti tilkynningum um að þunguð kona stofni heilsu eða lífi ófædds barns síns í hættu.

Skrá skal nákvæmlega efni tilkynninga og annað er máli kann að skipta í tölvukerfi.

Tilkynningar skv. 16. gr.

Starfsmenn skulu vekja athygli tilkynnanda á því að honum er heimilt að óska nafnleyndar gagnvart öðrum en barnaverndarnefnd.

Starfsmaður skal staðfesta við tilkynnanda munnlega, að tilkynning hafi borist og gefa almennar upplýsingar um málsmeðferð vegna tilkynningar.

Tilkynningar skv. 17. og 18. gr.

Ákvæði um nafnleynd eiga ekki við um tilkynnendur skv. 17. og 18. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002.

Starfsmaður skal staðfesta við tilkynnanda skriflega að tilkynning hafi borist og gefa almennar upplýsingar um málsmeðferð vegna tilkynningar.

12. gr.

Ákvörðanataka

Þegar tilkynning berst eða upplýsingar með öðrum hætti um vanrækslu eða ofbeldi gagnvart barni eða af hendi barns eða að þunguð kona kunni að stofna heilsu eða lífi ófædds barns síns í hættu með lífernir sínu skulu starfsmenn taka afstöðu til þess án tafar og eigi síðar en innan sjö daga frá því að tilkynning eða upplýsingarnar bárust, hvort ástæða sé til þess að hefja könnun máls. Taka skal afstöðu til þess án tafar og eigi síðar en innan 7 daga frá því tilkynning berst um hvort ástæða sé til þess að hefja könnun í málinu. Ljúka skal könnun eigi síðar en fjórum mánuðum frá því að ákvörðun er tekin um að hefja könnun.

Ákvörðun um að hefja könnun skal ekki tekin, nema rökstuddur grunur sé um að tilefni sé til. Sama gildir þó starfsmaður fái upplýsingar með öðrum hætti en tilkynningu.

Að jafnaði skal ákvörðun um könnun máls tekin á úthlutunarfundi. Ef brýn nauðsyn ber til hafa starfsmenn, að höfðu samráði við deildarstjóra eða framkvæmdarstjóra, heimild til að hefja könnun án þess að úthlutunarfundur hafi fjallað um málið.

13. gr.

Neyðarráðstöfun

Þegar ætla má að brýnna aðgerða sé þörf skal starfsmaður Barnaverndar Reykjavíkur gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja öryggi barns, í samráði við framkvæmdarstjóra Barnaverndar Reykjavíkur og formann nefndarinnar sbr. 31. gr.

barnaverndarlaga. Leggja skal málið fyrir Barnaverndarnefnd Reykjavíkur án tafar og kveða upp úrskurð innan tveggja vikna eða taka ákvörðun um málshöfðun fyrir dómi skv. 28. eða 29. gr. barnaverndarlaga. Að öðrum kosti fellur ákvörðunin úr gildi.

Hafi starfsmaður verið kvaddur til að sinna barni þar sem brýnna aðgerða er þörf, skal hann gera skriflega skýrslu þar sem fram koma ástæður íhlutunar og annað sem máli kann að skipta.

14. gr.

Úthlutunarfundir

Úthlutunarfundir eru vikulegir fundir framkvæmdarstjóra og deildarstjóra. Úthlutunarfundur skal að jafnaði fjalla um allar tilkynningar og upplýsingar sem berast og taka ákvörðun um framhald málsins. Sé það niðurstaða fundarins að hefja könnun máls er málinu úthlutað í vinnslu til starfsmanns.

Ákvörðun um að hefja könnun máls eða hefja ekki könnun er hvorki kæránleg til kærunefndar barnaverndarmála né annars stjórnvalds sbr. 21. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002.

15. gr

Meðferðarfundir

Meðferðarfundir eru sameiginlegir fundir starfsmanna í viðkomandi teymi, þ.e. könnunarteymi, meðferðarteymi eða fósturteymi, þar sem fjallað er um einstök barnaverndarmál.

Á meðferðarfundum eru teknar ákvarðanir varðandi vinnslu máls s.s. niðurstöður kannana, hvort loka eigi máli, efni meðferðaráætlunar og hvort leggja eigi mál fyrir barnaverndarnefnd til kynningar eða með tillögu um þvingunarráðstafanir.

Meðferðarfundur er valdbær ef a.m.k. tveir eða fleiri starfsmenn í viðkomandi teymi sitja fundinn.

16. gr.

Könnun máls

Þegar fyrir liggur rökstuddur grunur um misfellur í aðbúnaði og uppeldi barns, þannig að líkamlegri eða andlegri heilsu þess eða þroska geti verið hættu búin, skal málið kannað án tafar. Það sama gildir ef barn stefnir heilsu sinni eða þroska í hættu með hegðun sinni.

Starfsmaður skal tilkynna foreldrum/forsjáraðilum um að tilkynning hafi borist og um ákvörðun í tilefni af henni. Einungis er heimilt að fresta tilkynningu til foreldra vegna ríkra rannsóknarhagsmuna.

Leitast skal við að könnun fari fram í samráði og samvinnu við foreldra/forsjáraðila þar sem starfsmaður og forsjáraðili/ar undirrita áætlun um framkvæmd könnunar.

Starfsmaður sem hefur fengið máli úthlutað skal afla upplýsinga frá þeim sem um málið geta borið og frá þeim sérfræðingum sem við þykir eiga. Skal jafnan aflað umsagnar skóla barns eða ungmennis eða annarrar stofnunar þar sem barn eða ungmenni dvelur. Heimilisaðstæður barns skulu kannaðar og rætt við foreldra eða forráðamenn.

Sé rökstuddur grunur um að aðstæðum barns sé ábótavant og þjóni það hagsmunum barns er heimilt að fara á annan stað en heimili barns, svo sem í dagvistun, leikskóla, skóla, félagsmiðstöð eða neyðarathvarf til að tala við það í einrúmi eða til að fylgjast með hegðun þess.

Könnun starfsmanna skal miða að því að sem gleggstar upplýsingar fáist um hagi þess barns sem í hlut á, tengsl þess við foreldra eða aðra, líkamlegt og andlegt ástand þess eða annað sem máli kann að skipta.

Könnun barnaverndarmáls skal ekki vera umfangsmeiri en nauðsyn krefur og henni skal hraðað svo sem kostur er. Ákvörðun um beitingu úrræða skal að jafnaði liggja fyrir innan þriggja mánaða og eigi síðar en fjórum mánuðum eftir að ákvörðun var tekin um að hefja könnun.

Þegar mál hefur verið nægjanlega kannað skal starfsmaður gera grein fyrir niðurstöðu könnunar á meðferðarfundi. Starfsmaður skal leggja fyrir fundinn tillögur sínar að næstu skrefum.

Foreldrar geta skotið ákvörðun starfsmanna um að loka máli á þessu stigi til kærunefndar barnaverndarmála sbr. 1. mgr. 23. gr. barnaverndarmála nr. 80/2002.

17. gr.

Lögreglurannsókn

Ef grunur er um að brotið hafi verið gegn barni á grundvelli almennra hegningalaga nr. 19/1940, hefur starfsmaður, að höfðu samráði við framkvæmdarstjóra eða lögfræðing Barnaverndar Reykjavíkur umboð til að óska eftir lögreglurannsókn og leggja fram kæru með eða án samþykkis forsjáraðila, enda leikur grunur á að velferð, lífi eða heilsu barns eða annarra sé stefnt í verulega hættu. Eftir atvikum skal haft samráð við og leitað eftir samþykki forsjáraðila sem hefur barn í sinni umsjá. Þá skal haft samráð við barn eftir atvikum.

18. gr.

Áætlun um meðferð máls

Leiði könnun í ljós að aðbúnaði barns sé áfátt eða barn stefni heilsu sinni eða þroska í hættu með hegðun sinni og þörf er á beitingu úrræða samkvæmt ákvæðum barnaverndarlaga skal starfsmaður, í samvinnu við foreldra/forsjáraðila og barn sem náð hefur 15 ára aldri, gera skriflega áætlun um meðferð máls. Áætlunin skal miða að því að bæta aðbúnað eða hegðun barns sem í hlut á. Í áætlun skal koma fram hvaða úrræðum og aðgerðum skal beitt í þeim tilgangi og í áætlun skal jafnframt koma fram hvað foreldrum/forsjáraðilum barns beri að gera í þessu skyni og hvaða aðstoð þau fá. Áætlun skal markaður ákveðinn tími og mál endurskoðað með hliðsjón af því hvort markmiðum hafi verið náð.

Aðilum er heimilt að skjóta ákvörðun um að loka máli þegar tími meðferðaráætlunar er liðinn til kærunefndar barnaverndarmála sbr. 2. mgr. 23. gr. barnaverndarlaga nr. 80/2002.

Ef ekki tekst samvinna um gerð eða framkvæmd áætlunar um beitingu úrræða skal starfsmaður að jafnaði semja einhliða áætlun um framvindu máls og beitingu úrræða. Áætlunina skal kynna fyrir foreldrum og eftir atvikum barni en hún er ekki háð samþykki þeirra.

19. gr.

Mál lagt fyrir barnaverndarnefnd

Náist ekki samvinna um gerð áætlunar um meðferð máls, úrræði ekki skilað árangri eða ástæða þykir til þess að vista barn utan heimilis, svipta foreldri forsjá barns, leggja til að þunguð kona verði svipt sjálfræði eða krefjast brottvikningar heimilismanns eða nálgunarbanns skal málið lagt fyrir barnaverndarnefnd.

Starfsmaður skal tilkynna aðilum og barn eldra en 15 ára að málið verði lagt fyrir barnaverndarnefnd með hæfilegum fyrirvara. Starfsmaður skal vekja athygli aðila á rétti þeirra til að mæta á fund barnaverndarnefndar og tjá sig þar munnlega eða skriflega. Einnig ber starfsmanni að vekja athygli aðila á rétti þeirra til lögmannaástoðar og möguleika á styrk í því skyni.

Um boðun og afhendingu gagna fer eftir ákvæðum 30. gr. þessara reglna.

Teymisfundur getur ákveðið, telji hann það andstætt hagsmunum barns að aðilar fái tiltekin gögn afhent, að aðilar fái ekki að svo stöddu að kynna sér innihald tiltekinna gagna þar til barnaverndarnefnd hefur tekið endanlega ákvörðun þar að lútandi.

20. gr.

Ákvarðanir barnaverndarnefndar

Starfsmaður skal án ástæðulausrar tafar og með sannanlegum hætti tilkynna viðkomandi aðilum um bókanir, ákvarðanir og úrskurði barnaverndarnefndar.

Jafnframt skal hlutaðeigandi aðila leiðbeint um kærueimildir, þegar þær eru fyrir hendi, kærufresti og hvert beina skuli kæru.

21. gr.

Úrræði gagnvart þeim sem starfa með börnum

Starfsmaður skal taka á móti ábendingum um að atferli einstaklings, sem starfa sinna vegna hefur samskipti við börn, sé stórlega ábótavant sbr. 35 gr. barnaverndarlaga og kanna mál í samræmi við ákvæði 21. gr. telji hann tilefni til. Skal hann tilkynna viðkomandi starfsmanni ákvörðun sína og vinnuveitanda hans ef það á við. Starfsmaður Barnaverndar Reykjavíkur skal tilkynna um niðurstöðu könnunar til starfsmanns og vinnuveitanda hans og setja fram tillögur til úrbóta.

IV. Ráðstöfun barns utan heimilis

22. gr.

Vistun utan heimilis/fóstur

Samþykki forsjáraðila fyrir því að barn verði vistað utan heimilis eða ráðstafað í fóstur, skal vera skriflegt og undirritað í viðurvist tveggja aðila sem votta að foreldrum hafi verið gerð full grein fyrir eðli og réttaráhrifum samþykkisins. Barn sem hefur náð 15 ára aldri telst aðili málsins og þarf undirskrift þess vegna ráðstöfunar utan heimilis.

Þegar fyrir liggur samþykki aðila eða úrskurður barnaverndarnefndar um fóstur barns sendir starfsmaður beiðni um fósturheimili til Barnaverndarstofu og velur fósturforeldra úr hópi þeirra sem eru á skrá í samráði við stofuna. Starfsmaður undirbýr barn undir viðskilnað við foreldra/forsjáraðila. Starfsmaður skal leita umsagnar forsjárlauss foreldris áður en barni er ráðstafað í fóstur.

Fósturmál skulu lögð fyrir barnaverndarnefnd með skriflegri greinargerð þar sem fram koma upplýsingar um ástæður fósturvistunar, hagi og aðstæður væntanlegra fósturforeldra, þarfir og hagsmuni barns og annað sem máli kann að skipta.

Starfsmenn skulu aðstoða og undirbúa foreldra og barn fyrir væntanlega ráðstöfun barnsins utan heimilis.

Starfsmaður hefur frumkvæði að því að koma á samningi um umgengni barns við kynforeldra og aðra sem því eru nákomnir. Barnaverndarnefnd úrskurðar um ágreiningsefni er varða umgengni kynforeldra og annarra nákominna við barn, hvort sem það varðar rétt til umgengni, umfang umgengnisréttarins eða framkvæmd.

23. gr.

Vistun á meðferðarheimili

Starfsmenn geta vistað börn á meðferðarheimilum á vegum Barnaverndarstofu að því tilskyldu að forsjáraðilar og barn eldra en 15 ára séu samþykkt ráðstöfuninni. Ef samþykki foreldra og barns eldri en 15 ára liggur ekki fyrir skal málið lagt fyrir barnaverndarnefnd.

Starfsmaður skal gera vistunarsamning og leitast við að ná samkomulagi við þá sem umgengni eiga að rækja að teknu tilliti til þeirra reglna sem gilda á viðkomandi heimili eða stofnun.

24. gr.

Fósturforeldrar

Fósturforeldrar skulu hafa hlotið samþykki Barnverndarstofu. Hefjist vistun barns áður en leyfi er gefið út skal starfsmaður skila umsókn um leyfi ásamt öllum gögnum til Barnaverndarstofu eins fljótt og auðið er.

Starfsmenn skulu veita fósturforeldrum stuðning og leiðbeiningar á meðan á fóstri stendur. Starfsmaður skal hafa eftirlit með fósturheimili og heimsækja fósturheimili eins oft og ástæða þykir til, þó eigi sjaldnar en tvisvar sinnum fyrsta árið sem ráðstöfun varir og einu sinni á ári eftir það.

Starfsmaður skal rita í dagála í lok hvernar heimsóknar upplýsingar um líðan og aðstæður barnsins á fósturheimilinu og mat á árangri af fósturráðstöfun, hvernig fósturráðstöfun gengur ásamt dagsetningu heimsóknar.

Telji starfsmaður að fósturforeldri vanræki uppeldishlutverk sitt skal hann gera þær ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til verndar barni.

25. gr.

Fóstursamningur

Þegar barnaverndarnefnd hefur samþykkt fóstur barns skal starfsmaður gera skriflegan fóstursamning fyrir hönd barnaverndarnefndar við fósturforeldra.

Fóstursamningur skal gerður á þar til gerð eyðublöð og skal m.a. tilgreint í fóstursamningi eðli þess stuðnings og eftirlits sem starfsmenn hafa með fósturheimili, greiðslur til fósturforeldra, skyldur þeirra og ábyrgð.

Starfsmaður sendir tilkynningu um gerð fóstursamnings til Barnaverndarstofu og lok fósturs. Starfsmaður tilkynnir einnig um gerð fóstursamnings til annarra opinberra aðila eftir því sem við á.

Ef aðstæður fósturforeldra breytast á fósturtímanum svo sem vegna skilnaðar, andláts eða búferlafiutninga, ber að tilkynna starfsmönnum Barnaverndar Reykjavíkur um það og skal starfsmaður kanna aðstæður með tilliti til þess hvort endurnýja eða slíta skuli fóstursamningi í ljósi niðurstöðu könnunar.

26. gr.

Stuðningsfjölskyldur

Einstaklingur eldri en 23 ára og hjón eða sambýlisfólk geta sótt um að gerast stuðningsaðili- eða fjölskylda. Starfsmaður skal leita eftir upplýsingum um umsækjanda og aðbúnað á heimilinu frá öðrum aðilum, svo sem vinnuveitendum, öðrum barnaverndarnefndum, heilbrigðisfulltrúa og eldvarnareftirliti, enda sé umsækjanda gert kunnugt um það.

Áður en deildarstjóri afgreiðir umsókn skal starfsmaður fara a.m.k. einu sinni á heimili umsækjanda og skrifa greinargerð um málið að lokinni gagnaöflun. Umsækjanda skal kynnt greinargerðin og þeim gefinn kostur á að koma að athugasemdum. Að því loknu skal deildarstjóri afgreiða umsóknina með bókun.

Leyfi til að taka að sér hlutverk stuðningsfjölskyldu skal veitt til eins árs í senn. Óski viðkomandi eftir endurnýjuðu leyfi meta starfsmenn hvaða gögn eru nauðsynleg. Þó skulu ætíð liggja fyrir upplýsingar úr sakaskrá og skýrar upplýsingar um atriði sem kunna að hafa breyst auk þess sem starfsmaður skal heimsækja fjölskylduna.

V. Umsagnarmál

27. gr.

Umsagnir skv. barnaverndarlögum nr. 80/2002

Óski Barnaverndarstofa eftir umsögn barnaverndarnefndar um einstakling eða hjón/sambúðarfólk sem óska eftir að gerast fósturforeldri skulu starfsmenn annast könnun máls.

Í umsögn starfsmanns skal fyrst og fremst leggja áherslu á að lýsa heimilishögum, fjölskyldusögu, umhverfi og aðstæðum umsækjenda, svo sem menntun, atvinnu, fjármálum, heilsufari og áhugamálum þeirra. Sérstaklega skal kanna hvort viðkomandi hafi önnur leyfi eða sinni öðrum verkefnum samkvæmt ákvæðum barnaverndarlaga eða sinni umönnun eða umsjá einstaklinga samkvæmt ákvæðum annarra laga. Upplýsingar úr sakaskrá heimilismanna eldir en fimmtán ára skal liggja fyrir. Þá skal kanna með almennum hætti hvernig skólamálum er háttað í skólahverfi umsækjenda.

Við gerð umsagnar skal fara a.m.k. einu sinni á heimili umsækjanda. Að lokinni könnun skal starfsmaður skrifa greinargerð um hagi umsækjanda og gera tillögu um afgreiðslu málsins. Gefa skal umsækjanda kost á að koma að athugasemdum við greinargerð og tillögur. Að því loknu afgreiðir barnaverndarnefnd umsögn með bókun.

Starfsmaður skal senda Barnaverndarstofu bókun barnaverndarnefndar án tafar.

28. gr.

Umsagnir skv. barnalögum nr. 76/2003

Óski dómari eftir umsögn barnaverndarnefndar áður en forsjármál er til lykta leitt skulu starfsmenn annast könnun máls. Það sama gildir ef sýslumaður óskar umsagnar vegna deilu um umgengnisrétt barns og foreldris sem ekki fer með forsjá þess og ef foreldrar óska eftir að fela þriðja manni forsjá barns með samningi.

Könnun starfsmanns skal miða að því að upplýsa hvernig högum barns hefur verið háttað, aðstæðum og möguleikum foreldra til þess að annast barn, tengsl foreldra og barns og annað sem máli kann að skipta. Eftir því sem ástæða þykir til skal forsaga foreldra könnuð. Starfsmaður skal kanna viðhorf barns, nema það geti haft skaðvænleg áhrif á barnið eða það sé þýðingarlaust fyrir úrslit málsins.

Að lokinni könnun skal starfsmaður gera skriflega greinargerð þar sem fram kemur framkvæmd könnunar og helstu niðurstöður. Aðilum máls skal gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum við framkvæmd könnunar, greinargerð starfsmanns og önnur gögn málsins.

Þegar greinargerð starfsmanns og athugasemdir aðila liggja fyrir skal málið lagt fyrir barnaverndarnefnd sem afgreiðir umsögn með bókun. Starfsmaður skal gera aðilum grein fyrir þeim rétti sínum að mæta á fund nefndarinnar og gera grein fyrir sjónarmiðum sínum.

29. gr.

Umsagnir skv. ættleiðingalögum nr. 130 /1999

Starfsmenn annast könnun mála vegna umsagnar barnaverndarnefndar um ættleiðingar skv. 16 gr. og 31. gr. laga um ættleiðingar nr. 130/1999. Umsagnir vegna ættleiðingarmála skulu lagðar fyrir barnaverndarnefnd með skriflegri greinargerð þar sem m.a. koma fram upplýsingar um hagi og aðstæður væntanlegra kjörforeldra í samræmi við ættleiðingarlög.

Umsagnir vegna ættleiðingamála skulu lagðar fyrir barnaverndarnefnd sem afgreiðir umsögn með bókun.

VI. kafli Annað

30. gr.

Boðun aðila á fund barnaverndarnefndar

Í þeim tilvikum þar sem aðilar hafa rétt á því að mæta á fund barnaverndarnefndar skal starfsmaður boða viðkomandi skriflega á fund nefndarinnar.

Í bréfinu skal koma fram tími og staðsetning fundarins ásamt tillögu í greinargerð. Þá skal tilgreint hvar og hvenær aðilar geta nálgast greinargerð starfsmanns, ef hún hefur ekki verið afhent viðkomandi.

Í bréfinu skal aðilum leiðbeint um rétt þeirra til að tjá sig munnlega eða skriflega, þar með talið með aðstoð lögmanns, um efni máls og annað sem lýtur málsmeðferðinni áður en barnaverndarnefnd kveður upp úrskurð. Jafnframt skal aðilum leiðbeint um rétt þeirra á styrk frá Barnavernd Reykjavíkur fyrir lögmannskostnað skv. reglum um veitingu fjárstyrks til greiðslu lögmannsaðstoðar þegar það á við.

Aðilar skulu að jafnaði hafa fengið greinargerð starfsmanns í sínar hendur eigi síðar en þremur dögum fyrir fund barnaverndarnefndar.

31. gr.

Gildistaka

Reglur þessar taka gildi við staðfestingu Barnaverndarnefndar Reykjavíkur.

Samþykkt í Barnaverndarnefnd Reykjavíkur 11. desember 2012